

NICCI
FRENCH

HET VEILIGE
HUIS

Vertaald door
Gideon den Tex

Anthos | Amsterdam

Het eerste was de deur. Die was open. De voordeur was nooit open, ook niet tijdens die heerlijke warme zomer van vorig jaar die haar zo aan haar eigen land had doen denken, maar daar zag je het: een voorzichtige kier, op een ochtend zo koud dat het vocht in de lucht pijn deed aan mevrouw Ferrers pokdalige wangen. Als test van het door haar ogen geleverde bewijs duwde ze met haar gehandschoende hand tegen het witgeverfde hout.

‘Mevrouw Mackenzie?’

Stilte. Mevrouw Ferrer verhief haar stem en riep haar werkgeefster nog eens, maar kreeg een beschaamd gevoel toen de woorden hoog en beverig door de grote gang galmden. Ze stapte naar binnen en zoals altijd veegde ze haar voeten te vaak op de mat. Ze deed haar handschoenen uit en klemde die in haar linkerhand. Nu rook ze iets. Een zware, zoete geur. Het deed haar aan iets denken. Aan een boerenerf. Nee, eerder ergens binnen. Een boerenschuur of zo.

Elke ochtend om exact halfnegen knikte mevrouw Ferrer goedemorgen naar mevrouw Mackenzie, klakte met haar hakken over de gewreven houten vloer van de gang, liep rechts de trap af naar het souterrain, haalde de stofzuiger uit de bijkeuken en bracht een uur door in een verdovend waas van lawaai. Omhoog langs de grote trap aan de voorkant van het huis, door de gangen op de eerste etage, de tweede etage en dan weer naar beneden via

de kleine trap. Maar waar was mevrouw Mackenzie nou toch? Ze bleef aarzelend bij de deur staan, in haar strak dichtgeknoopte papkleurige tweedjas, en verschoof haar balans van de ene voet naar de andere. Ze hoorde een televisie. Die stond nooit aan. Behoedzaam veegde ze de zolen van beide schoenen af op de mat. Ze keek omlaag. Dat had ze toch al gedaan, of niet?

‘Mevrouw Mackenzie?’

Ze stapte van de mat op het harde hout – bijenwas, azijn en paraffine. Ze liep naar de voorkamer die nooit werd gebruikt en eigenlijk nooit gestofzuigd hoefde te worden, hoewel ze dat toch altijd deed. Uiteraard was daar niemand. De gordijnen waren dicht, het licht was aan. Ze liep naar de andere voorkamer ter hoogte van de grote trap. Ze liet haar hand even rusten op de trapstijl met zijn barokke donkere houtsnijwerk dat op een besnauwde ananas leek. Afrormosia – lijnolie, dat had het nodig, gekookt, niet koudgeperst. Er was niemand. Ze wist dat de televisie in de zitkamer stond. Ze deed een pas naar voren, met haar hand langs de muur strijkend, alsof dat veiliger was. Een boekenkast. Leren banden die gelijke hoeveelheden lanoline en klauwolie nodig hadden. Het kon zijn, overwoog ze, dat degene die televisie zat te kijken haar niet gehoord had. En wat die deur betreft, misschien was er net wat afgeleverd of was de glazenwasser even binnengewest en vergeten af te sluiten. Daardoor gesterkt liep ze naar de achterkant van het huis en ging de grote woonkamer in. Al heel snel, binnen een paar seconden nadat ze de kamer had betreden, moest ze uitgebreid overgeven op het tapijt dat ze anderhalf jaar lang elke werkdag gezogen had.

Naar lucht happend stond ze helemaal dubbelgeklapt voorover. Ze voelde in haar jaszak, vond een papieren zakdoekje en veegde haar mond af. Ze was verbaasd over zichzelf, wist zich bijna geen raad. Als kind was ze door haar oom rondgeleid in een slachthuis even buiten Fuenteovejuna, en hij had haar glimlachend aangekeken toen ze weigerde flauw te vallen van al het

bloed en die uiteenrijting en vooral dat wasem dat van de koude stenen vloer oprees. Dat was de geur waar ze zojuist aan had moeten denken. Die hoorde helemaal niet bij een boerenschuur.

Er zaten zoveel bloedspatten overal, zelfs op het plafond en op de muur aan de overkant, dat het was of meneer Mackenzie ontploft was. Maar het meeste lag in donkere poelen in zijn schoot en op de bank. Er was zoveel. Dat kon toch niet maar van één man komen? Misschien was ze wel zo misselijk geworden van het gewone van zijn pyjama, dat Engelse, met het bovenste knoopje dicht. Zijn hoofd rolde nu stompzinnig achterover en bleef in een onmogelijke hoek hangen. Zijn keel was bijna helemaal doorgesneden, en zijn hoofd werd alleen nog door de rugleuning van de bank omhooggehouden. Ze zag de botten en de pezen en die ongeloofwaardige bril, nog altijd doelloos voor zijn ogen. Zijn gezicht was heel wit. En gruwelijk en onverwacht genoeg ook blauw.

Ze wist waar de telefoon stond, maar was dat vergeten en moest ernaar zoeken. Ze vond het apparaat op een tafeltje aan de andere kant van de kamer, weg van al dat bloed. Het nummer kende ze nog van een tv-programma. Negen-negen-negen. Een vrouwenstem gaf antwoord.

‘Ja, hallo. Er is hier een verschrikkelijke moord gepleegd!’

‘Pardon?’

‘Er is hier een moord gepleegd!’

‘Het komt allemaal goed. Doet u maar kalm aan, u hoeft niet te huilen. Spreekt u Engels?’

‘Ja, ja. Sorry hoor. Meneer Mackenzie is dood. Vermoord.’

Pas toen ze opgehangen had, moest ze weer aan mevrouw Mackenzie denken, en dus liep ze naar boven. Binnen de kortste keren zag ze waar ze zo bang voor was geweest. Haar werkgeefster was op haar eigen bed vastgebonden. Het was alsof ze bijna in haar eigen bloed was ondergedompeld, haar nachtjapon glom rood tegen haar magere lijf. Te mager, had mevrouw Ferrer altijd

gevonden zonder het te zeggen. En het meisje dan? Ze ging nog een trap op en voelde iets op haar borst drukken. Ze duwde de deur open van de enige kamer in het huis die ze niet schoon mocht maken. Van de persoon die vastgebonden op het bed lag, zag ze nauwelijks iets. Wat hadden ze met haar uitgevoerd? Bruine glanzende tape over haar gezicht. Armen wijd, polsen vastgebonden aan de buitenste spijlen van het ijzeren hoofdeinde, smalle strepen rood over haar nachtjapon.

Ze keek om zich heen in de slaapkamer van Finn Mackenzie. Op de kaptafel en de vloer lagen flessen. Foto's waren verscheurd en verminkt, de ogen uitgestoken. Op een muur stond een woord in slordige donkerrode vegen: PIGGIES. Ineens draaide ze zich om. Er klonk een geluid van het bed. Een gemurmel. Ze rende naar voren. Ze raakte het voorhoofd aan, boven de vakkundig afscherpende tape. Het was warm. Buiten hoorde ze een auto, en in de gang zware voetstappen. Ze stormde de trap af en zag mannen in uniform. Een van hen keek haar aan.

'Ze leeft nog,' hijgde ze. 'Ze leeft nog.'

2

Ik keek om me heen. Dit was niet buiten. Dit was een woestijn waar stukjes buiten in waren gearachuteerd en vervolgens achtergelaten, hier en daar een boom of een struik, een heg, kaalgesnoeid voor de winter, ineens een wei, vastgelopen in modder en moeras. Ik zocht naar een geografisch kenmerk – een heuvel, een rivier – maar ik vond er nergens een. Met mijn tanden sjoerde ik een handschoen uit om op de kaart te kijken en liet die op het slijmerige gras vallen. Het grote papier klapperde wild in de wind tot ik het als een accordeon in elkaar wist te schuiven en naar de bleekbruine contouren en roodgestippelde voetpaden en roodgestreepte ruiterspaden kon staren. Kilometers lang had ik de rode stippellijn gevolgd, maar was niet uitgekomen bij de zeewering die me weer bij mijn vertrekpunt zou brengen. Ik tuurde in de verte. Die lag kilometers hier vandaan, een dunne grijze sliert tegen de achtergrond van hemel en water.

Ik keek weer op de kaart die onder mijn strakke blik tot een volstreekte wanorde leek te vervallen, een ongebroken code van kruizen en lijnen, stippen en strepen. Ik zou te laat bij Elsie zijn. Ik heb een hekel aan te laat komen. Ik kom nooit te laat. Ik ben altijd te vroeg, altijd degene die moet wachten – boos onder de klok staan, in een café met een koud wordende kop thee zitten, met van ongeduld een tic onder mijn rechteroog. Ik ben nooit, helemaal nooit te laat bij Elsie. Deze wandeling hoorde precies drieënhalf uur te duren.

Ik draaide de kaart om: ik zal wel een splitsing gemist hebben. Als ik hier links ging, langs die dunne zwarte lijn, sneed ik die drassige landtong af en kwam uit bij de zeevering vlak voor het gehucht waar mijn auto stond. Ik schoof de kaart, die nu bij de vouwen uit elkaar viel, in de zak van mijn jack en raapte de handschoen op. De koude modderige vingers sloten zich om mijn steeds gevoellozer wordende mensenvingers. Ik ging weer op pad. Mijn kuitspieren deden zeer en de slingertjes snot uit mijn neus liepen langs mijn schrijnende wangen. Er hing regen in de onmetelijke hemel.

Eén keer kwam er een donkere vogel laag overvliegen, de lange nek uitgestrekt en de vleugels zwaar klapwiekend in de lucht, maar voor het overige was ik volkomen alleen in een landschap van grijsgroene moerasgronden en grijsblauwe zee. Waarschijnlijk een of ander zeldzaam of interessant dier, maar ik weet nooit de namen van vogels. En ook niet van bomen, behalve van de bekende zoals de treurwilg en de zilverberk die in elke Londense straat voorkomen en met hun wortels de huizen ondermijnen. En ook niet van bloemen, behalve van de bekende zoals het boterbloempje en het madeliefje en de bloemen die je op vrijdagavond bij de bloemist koopt en in een vaas zet als er vrienden langskomen: stillevenrozen, irissen, chrysenten, anjers. Maar niet van die armetierige planten die langs mijn schoenen krasten op mijn weg naar een struikgewas dat maar niet dichterbij leek te komen. Toen ik in Londen woonde, kreeg ik het soms benauwd van al die borden, winkelreclames, huisnummers, straatnamen, postcodes, busjes met opschriften als ‘verse vis’ en ‘de vriendelijke verhuizer’, neonletters die in de oranje hemel aan- en uitflitsen. Maar dit keer kon ik niet eens zeggen hoe ik me voelde.

Ik kwam bij een prikkeldraadhek dat het moerasland scheidde van iets wat er bebouwd uitzag. Ik duwde de draad met mijn duim stevig naar beneden en zwaaide er een been overheen.

‘Kan ik u misschien ergens mee helpen?’ De stem klonk vriendelijk. Ik keerde me om en een scherp uitsteeksel verankerde zich in het kruis van mijn spijkerbroek.

‘Bedankt hoor, maar het gaat prima.’ Met enige moeite kreeg ik mijn andere been er ook over. Het was een bebaarde man van middelbare leeftijd met een bruin gewatteerd jack en groene laarzen. Hij was kleiner dan ik.

‘Ik ben de boer.’

‘Als ik hier recht doorsteek, kom ik dan bij de weg?’

‘Dit is mijn land.’

‘Ja...’

‘U hebt hier geen recht van overpad. U bent op verboden terrein. Op mijn terrein.’

‘O.’

‘U moet die kant op.’ Hij wees ernstig. ‘Dan komt u bij een voetpad.’

‘Kan ik niet gewoon even...?’

‘Nee.’

Hij lachte naar me, niet onvriendelijk. Zijn overhemd zat van boven verkeerd dichtgeknoopt.

‘Ik dacht dat buiten iets was waar je overal mocht lopen waar je wou.’

‘Ziet u mijn bos daar?’ vroeg hij nors. ‘Jongens uit Lymne’ – hij sprak dat uit als Lumney – ‘zijn daar op een dag met hun mountainbikes gaan fietsen. Daarna kwamen ze met motoren. De koeien werden er doodsbang van en de paden werden onbegaanbaar. Afgelopen lente is er een stel mensen met hun hond over het land van mijn buurman gelopen en toen heeft dat beest drie van zijn lammeren doodgebeten. En dat kwam niet omdat alle hekken openstonden.’

‘Ja, dat is wel vervelend, maar...’

‘En Rod Wilson, die woont daar een eindje verderop, die had altijd kalveren die naar Oostende verscheept werden. Toen zijn

ze gaan posten bij de haven van Goldswan Green. Een paar maanden terug is Rod z'n schuur afgebrand. De volgende keer is iemand z'n huis aan de beurt. En dan hebben we die vossenjagers nog.'

'Oké, oké. Weet u wat ik doe? Ik klim wel weer over dit hek en loop helemaal om uw land heen.'

'Komt u uit Londen?'

'Vroeger wel. Ik heb Elm House gekocht, aan de andere kant van Lymne. *Lumney*. U weet wel, het Huis met de Iepen, maar dan zonder iepen.'

'O, dat zijn ze dus eindelijk kwijtgeraakt?'

'Ik ben hier buiten komen wonen om weg te zijn van alle stress.'

'Is dat zo? We zien hier graag mensen uit Londen. Ik hoop dat u nog eens langskomt.'

Vrienden dachten dat ik ze in de maling nam toen ik zei dat ik in het ziekenhuis van Stamford ging werken en buiten ging wonen. Heel mijn leven heb ik in Londen gewoond – ik ben daar opgegroeid, of in ieder geval aan de rand van de stad, ben daar naar de universiteit gegaan, heb er mijn toelatingsjaar voor medicijnen gedaan, heb er gewerkt. Heb je daar dan ook afhaalzaken, had iemand gevraagd. En heb je daar dan ook nachtfilms, winkels die vierentwintig uur open zijn, babysitters, Marks & Spencer-maaltijden, schaakpartners?

Maar Danny had me aangekeken met ogen vol woede en pijn, toen ik eenmaal moed had verzameld om het hem te vertellen.

'Waarom is dit, Sam? Wil je dan je kwaliteitsuurtje met je kind op een of ander kutpleintje in een dorp gaan doorbrengen? Lunch en bloembollen planten op zondag?' Eerlijk gezegd had ik me inderdaad voorgenomen om wat bloembollen te planten.

'Of,' had hij eraan toegevoegd, 'ga je nou dan toch eindelijk van me weg? Zit dat erachter, en heb je daarom niet eens de

moeite genomen om me te vertellen dat je aan het solliciteren was voor een baan tussen de boeren?’

Ik had mijn schouders opgehaald, in de kille en vijandige wetenschap dat ik me schandelijk gedroeg.

‘Ik heb niet gesolliciteerd. Zij hebben bij mij gesolliciteerd. En we wonen niet samen, Danny, weet je nog? Jij moest zo nodig vrij zijn.’

Na een kreunende zucht had hij opgemerkt: ‘Moet je luisteren, Sam, misschien is het zo langzamerhand tijd...’

Maar ik had hem niet laten uitpraten. Ik wilde hem niet horen zeggen dat we nu eindelijk eens samen moesten gaan wonen of eindelijk eens bij elkaar weg moesten, hoewel ik wist dat we vroeg of laat een beslissing moesten nemen. Ik had een hand op zijn onwillige schouder gelegd. ‘Het is maar anderhalf uur hier vandaan. Je kan altijd bij me langskomen.’

‘Bij je langskomen?’

‘Bij me komen logeren.’

‘Nou, ik kom wel een keertje bij je logeren, hoor schat.’ En hij had zich naar voren gebogen, een en al donker haar en stoppelbaard en de geur van zaagsel en zweet, en had me aan de riem om mijn spijkerbroek naar zich toe gesleurd. Hij had de riem losgespt en me omlaaggetrokken naar het linoleum van de keuken, precies boven een buis van de vloerverwarming, met zijn handen onder mijn kortgeknipte hoofd zodat ik me niet bezerde toen we neerkwamen.

Als ik rende was ik misschien nog op tijd bij Elsie. Op de zee-
ring gierde de wind, en de hemel werd door het water verzwolgen. Mijn adem ging met horten en stoten. Er zat een beetje gruis in mijn linkerschoen en dat drukte tegen de bal van mijn voet, maar ik had geen zin om te stoppen. Het was pas haar tweede dag op school. De onderwijzer vindt me vast een slechte moeder. Huizen, eindelijk zie ik huizen. Negentiendertig, rode baksteen

en vierkant, een kindertekening van een huis. Volmaakte kringeling van rook, een, twee, drie wolkjes, uit de keurige rij schoorstenen. En daar stond de auto. Misschien was ik toch nog op tijd.

Elsie wipte van haar hiel naar haar tenen en weer terug. Haar sluike blonde haar zwaaide mee. Ze droeg een bruine duffel, een rood en oranje geblokte jurk en een legging met roze stippen om haar stevige benen, die om haar voortdurend kantelende enkels was gaan plooiën. ('Je zei tegen me dat ik zelf mijn kleren mocht uitkiezen en ik wil deze,' had ze onbarmhartig gesproken, bij het ontbijt.) Haar neus was rood en haar ogen stonden wezenloos.

'Ben ik te laat?' Ik sloeg mijn armen om haar ontoegeeflijke lijf.

'Mungo was bij me.'

Ik keek om me heen op de verlaten speelplaats.

'Ik zie niemand.'

'Nou niet meer.'

Die avond, nadat Elsie in slaap was gevallen, kreeg ik een eenzaam gevoel in mijn huis aan zee. Het donker buiten was zo heel erg donker, de stilte zo griezelig totaal. Ik zat bij de onaangestoken haard met Anatoly op mijn schoot, en zijn gespin – ik krabbelde hem achter zijn oren – leek de kamer te vullen. Ik graaide zomaar wat rond in de koelkast en at een homp hard geworden kaas, een halve appel, een stuk chocola met noten en rozijnen. Ik belde Danny, maar kreeg alleen zijn gereserveerde antwoordapparaat-stem en sprak geen boodschap in.

Ik zette de tv aan voor het avondnieuws. Een plaatselijk stel in goeden doen was op beestachtige wijze vermoord, de keel doorsneden. Een beeld van hun formeel lachende gezichten, het zijne hoogrood en pafferig, het hare bleek en smal en zelfverloochenend, werd gevolgd door een opname van hun grote rode huis vanaf het begin van een brede oprit met grind. Hun tiener-

dochter lag in het Stamford-ziekenhuis en ‘maakte het goed’. Er werd een wazige schoolfoto getoond, die vast jaren oud was, een tevreden, rond en mollig gezicht, het arme kind. Een rijzige onderzoeker zei iets over een inzet van alle middelen, een plaatselijke politicus deelde mee hoe geschokt en verontwaardigd hij was en riep op tot maatregelen.

Even dacht ik aan het meisje in het ziekenhuis, aan haar verwoeste toekomst. Op dat moment ging het nieuws verder met een of ander obstakel voor een vredesproces ergens, en al heel snel was ik haar volkomen vergeten.

3

‘Ga jij maar eerst.’

‘Nee, ga jij maar eerst.’

‘In godsnaam, gooi ’m vol, eikel.’

In rijen van vier stonden ze voor de koffieapparaten, agenten in uniform en rechercheurs in pak vochten om de suiker en het melkkannetje. Ze hadden haast. De zitplaatsen in de doorgaans ongebruikte overlegruimte waren beperkt en niemand wilde dit keer te laat komen.

‘Wel een beetje vroeg voor overleg over deze zaak, vind je niet?’

‘De inspecteur wil het zo.’

‘Volgens mij is het wel een beetje vroeg.’

De overlegruimte bevond zich in de nieuwe dependance van het Stamfordse politiebureau, een en al formica en neon en radiatorgeruis. Hoofdinspecteur Bill Day van de afdeling recherche had om kwart voor twaalf, de ochtend waarop de lijken waren ontdekt, deze bijeenkomst verordonneerd. De rolgordijnen werden omhooggetrokken en aan de overkant verscheen een kantoorgebouw met spiegelramen waarin een heldere winterhemel zichtbaar was. Een projector en een videorecorder werden achterin neergezet. Plastic stoelen werden van de stapels tegen de muur afgepeld en vlak naast elkaar om een lange tafel gescho-

ven. Inspecteur Frank 'Rupert' Baird wrong zich voorzichtig door de politionele menigte – hij torede boven het merendeel uit – en ging aan het eind van de tafel zitten. Hij liet een aantal dossiers voor zich op tafel ploffen en keek met zijn vingers aan zijn snor peinzend op zijn horloge. Bill Day en een oudere geüniformeerde man kwamen het vertrek binnen, en onmiddellijk viel er een aandachtige stilte. Day ging in de buurt van Rupert Baird zitten, maar de geüniformeerde man bleef opvallend genoeg staan, aan één kant van de deur, en leunde lichtelijk tegen de muur. Bill Day nam als eerste het woord.

'Goeiemorgen, heren,' zei hij. 'En dames,' voegde hij eraan toe, wat hem een ironische blik van agente MacAllister aan de andere kant van de tafel opleverde. 'We zullen jullie niet te lang ophouden. Dit is slechts een voorlopig overleg.' Hij zweeg even en bestudeerde de gezichten om de tafel. 'Ja, jongens. Deze zaak gaan we wel even goed aanpakken. Geen geklooi.' Er werd instemmend geknikt. 'Ik maak graag van deze gelegenheid gebruik om jullie voor te stellen aan hoofdcommissaris Anthony Cavan, die de meesten van jullie waarschijnlijk nog niet kennen.'

De geüniformeerde man bij de deur knikte naar de hoofden die zijn kant op keerden.

'Bedankt, Bill,' zei hij. 'Goeiemorgen, allemaal. Ik ben hier eigenlijk voor de persconferentie, maar ik wou toch even binnenwippen, als een steuntje in de rug. Doe maar alsof ik er niet ben.'

'Juist,' zei Bill Day met een flauwe glimlach. 'Ik heb inspecteur Baird gevraagd om het overleg voor te zitten. Rupert?'

'Dank u wel,' zei Baird, en met een vertoon van efficiëntie verschoof hij enige paperassen die voor hem lagen. 'De bedoeling van deze bijeenkomst is om van meet af aan duidelijkheid te verschaffen. De recherche van Stamford komt in de schijnwerpers te staan. We gaan onszelf dus niet voor joker zetten. Denk maar aan de zaak-Porter.' Iedereen kende de zaak-Porter, al was het maar van horen zeggen: de tv-documentaires, het hoger beroep,

de boeken, de vervroegde pensioneringen, de overplaatsingen. De sfeer bekoelde merkbaar. 'Ik zal proberen alles heel kort op een rijtje te zetten. Vragen staat vrij. Ik wil dat iedereen heel goed begrijpt wat hier aan de hand is.' Hij zette zijn leesbril op en keek in zijn aantekeningen. 'Rond halfnegen vanochtend werden de lijken gevonden. Op donderdag de achttiende januari. De slachtoffers zijn Leopold Victor Mackenzie en zijn vrouw Elizabeth. De heer Mackenzie was president van Mackenzie & Carlow. Die maken medicijnen, tranquillizers, dat soort dingen. Hun dochter Fiona is naar het Stamford-ziekenhuis gebracht.'

'Overleeft ze het?'

'Heb ik niks over gehoord. We hebben haar in een geheel beveiligde kamer liggen en laten zo min mogelijk mensen bij haar. Daar stond haar arts op, en volgens ons heeft hij daar gelijk in. Een stel agenten houdt de boel in de gaten.'

'Heeft ze nog iets gezegd?'

'Nee. Even na halfnegen kwam er een telefoontje binnen van de Spaanse schoonmaakster van de familie, mevrouw Juana Ferrer. Binnen tien minuten hadden we de plaats van het misdrijf afgezet. Mevrouw Ferrer zit op het ogenblik beneden.'

'Heeft ze iets gezien?'

'Kennelijk niet, ze...'

Baird zweeg en keek op, want de deur ging open. Een man van middelbare leeftijd met ongeborsteld haar en een zware bril stapte het vertrek binnen. Hij droeg een uitpuilende aktetas en hijgde.

'Bedankt dat je even langswipt, Philip,' zei Baird. 'Kan iemand hem even een stoel geven?'

'Daar heb ik de tijd niet voor. Ik kom net van dat huis en ben onderweg naar Fallow Street. Ik wil de stoffelijke overschotten meteen door de molen halen. Een minuutje kunnen jullie krijgen. Volgens mij kan ik voor jullie trouwens toch niet veel betekenen.'

‘Dit is Philip Kale, patholoog-anatoom,’ legde Baird aan de aanwezigen uit. ‘Wat kan je ons vertellen?’

Kale zette zijn tas op de grond en fronste zijn voorhoofd.

‘Zoals jullie weten behoort het tot mijn verantwoordelijkheden als forensisch patholoog om geen voorbarige theorieën te construeren, maar...’ Hij begon op zijn vingers af te tellen.

‘Afgaande op het onderzoek van de lijken op de plaats van het misdrijf vertonen de twee zaken een opvallende overeenkomst. Oorzaak van overlijden: zuurstofgebrek door bloedverlies, als gevolg van rijtwonden aan de keel, die sommigen van jullie hebben gezien. Wijze van overlijden: hun keel is doorgesneden met een mes, mogelijk een ongekarteld lemmet van ten minste twee centimeter lengte. Dat kan alles zijn, van een Stanley-mes tot een vleesmes. Aard van overlijden: moord.’

‘Kan je ons vertellen wat het tijdstip van overlijden was?’

‘Niet exact. Jullie moeten wel begrijpen dat alles wat ik hierover zeg een zeer voorlopig karakter heeft.’ Hij zweeg even. ‘Toen ik de lijken op de plaats van het misdrijf onderzocht, was de hypostase wel ingetreden, maar nog niet geheel voltooid. Ik schat dat het overlijden heeft plaatsgevonden ruim twee uur voordat ze gevonden werden, maar niet eerder dan, zeg, vijf à zes uur. Zeker niet eerder dan zes.’

‘Kan de dochter het dan vijf uur hebben overleefd met een doorgesneden keel?’

Kale dacht even na.

‘Ik heb haar niet kunnen bekijken. Waarschijnlijk niet.’

‘Is er nog iets wat je ons kan vertellen? Iets over de moord?’

Kale lachte nauwelijks waarneembaar.

‘De persoon die het mes hanteerde heeft zijn of haar rechterhand gebruikt en wordt niet gehandicapt door een aversie tegen bloed. Maar nu moet ik ervandoor. De sectie zal waarschijnlijk halverwege de middag afgerond zijn. Jullie krijgen een rapport.’

Na zijn vertrek ontstond er even een geroezemoes dat met

een roffel van Bairds knokkels tot zwijgen werd gebracht.

‘Valt er nog iets over de plaats van het misdrijf te melden?’

Er werd met het hoofd geschud.

‘Ik heb wel nog met die schoonmaakster gesproken.’

Dat was rechercheur Chris Angeloglou.

‘Ja?’

‘Die zei dat mevrouw Mackenzie eergisteren nog een feestje had gegeven. Tweehonderd mensen waren er. Geen best nieuws. Sorry hoor.’

‘Christus. Heb je dat al aan Foster verteld?’

‘Ja.’

‘We zullen ze er toch gewoon op moeten zetten. Er moet een lijst opgesteld worden van alle aanwezigen.’

‘Daar ben ik al mee bezig.’

‘Mooi. Tot nu toe hebben we nog geen sporen van inbraak gevonden. Maar het is nog vroeg dag. Trouwens, je kan hun deur met een creditcard, of een liniaal of wat dan ook open krijgen. Een oppervlakkig onderzoek binnenshuis heeft aan het licht gebracht dat er wel wat laden en kasten overhoop zijn gehaald. Een hoop schade. Foto’s verscheurd en vertrap.’

‘Op zoek naar iets?’

‘Theorieën, daar beginnen we pas aan als we alle informatie in huis geordend hebben. Ik wil niet dat mensen naar bewijzen gaan zoeken om een theorie te staven. Ik wil eerst al het bewijsmateriaal hebben. Daarna mogen jullie gaan nadenken.’ Hij keek in zijn aantekeningen. ‘Wat hebben we nog meer? Die teksten op de muur, met de lippenstift van mevrouw Mackenzie. PIGGIES.’

‘Manson,’ zei Angeloglou.

‘Wat is dat?’

‘Is dat niet wat die bende van Manson in bloed op de muur had geschreven toen ze al die mensen in Californië had vermoord? Dat komt van een Beatles-nummer.’

‘Oké, Chris. Trek dat maar even na. Laat je er niet door mee-

sleuren. Waarschijnlijk is het een doodlopende straat. Dus zover staan we nou, wat niet bepaald ver is. Ik draai er zo een punt aan. Als jullie straks even bij Christine langsgaan, krijgen jullie een kopie van het dienstrooster. Het onderzoek houdt in dat elke centimeter van het huis uitgekamd wordt, dat elk huis in de buurt bezocht wordt, dat er met Mackenzie & hoe dat bedrijf van hem ook heet wordt gepraat en dat de aanwezigen op dat feest allemaal ondervraagd worden. We hebben al mensen die op het station en Tyle Road bezig zijn om getuigen te zoeken. Ik hoop dat we die klootzakken binnen vierentwintig uur te pakken hebben. Als dat niet lukt, dan wil ik wel een hoop informatie hebben om op terug te vallen. Nog vragen?’

‘Hadden ze nog vijanden?’

‘Daar doen we nou dat onderzoek voor.’

‘Waren er veel waardevolle spullen in huis?’

‘Ga zelf maar kijken. Jij werkt hier ook.’

‘Zou een hele simpele zaak kunnen zijn, inspecteur.’

Bairds borstelige wenkbrauwen rezen omhoog in een hoek van vijfenveertig graden. Iedereen draaide zich om naar Pam MacAllister aan de andere kant van het vertrek.

‘Vertel, agent MacAllister.’

‘Als die dochter het haalt, zou die ons wat kunnen zeggen.’

‘Ja,’ zei Baird droogjes. ‘Maar tot de tijd dat zij in staat is om een verklaring af te leggen, zouden wij misschien kunnen doen alsof we politiemannen zijn. Of politievrouwen. Als jullie dat doen, doe ik dat ook.’

Pam MacAllister werd rood, maar zei niets.

‘Oké,’ zei Baird, en hij raapte zijn papieren bij elkaar en stond op. ‘Als jullie iets belangrijks vinden, kom dan even praten. Maar kom niet mijn tijd verprutsen.’